

Sponzoriranje i doniranje obrazovanja i obrazovnih projekata u Hrvatskoj

Sažetak:

Najveći sponzor obrazovanja u Hrvatskoj je država, no sredstva se mogu prikupiti i iz drugih izvora. Različite međunarodne organizacije, komercijalne tvrtke, nevladine organizacije koje se bave "fundraisingom" financijski će pomoći dobro strukturirani obrazovni projekt ako on odgovara njihovim unaprijed postavljenim kriterijima.

Predstavljena su tri različita programa koja odobravaju financijska sredstva projektima vezanim uz edukaciju te jedna akcija kojoj je cilj prikupiti sredstva, odnosno opremu za odgojno-obrazovne ustanove.

Abstract:

Biggest donator of education in Croatia is the state, but finance can be raised from other sources too. Different international institutions, commercial companies, non-governmental organizations that are dealing with fundraising will give financial support to well structured projects.

3 different programs that allow financial means to educational projects are presented, and one action which goal is to raise finance or equipment for educational institutions.

Ključne riječi: obrazovanje, informacijske tehnologije, sponzoriranje, donacije, "fundraising"

Keywords: education, Information Technologies, sponsoring, donating, fundraising

Obrazovanje je ulaganje u budućnost, rečenica je koju vrlo često čujemo, a najčešće ju izgovaraju oni koji se neposredno ili posredno bave mladima. Roditelji, nastavnici, znanstvenici, sabornici i članovi vlade, a u posljednje vrijeme i gospodarstvenici svjesni su da se u obrazovanje uloženi trud i novac kad tad mora "isplatiti".

Daleko najveći sponzor obrazovanja u Hrvatskoj još uvijek je država, koja izdvaja dio iz proračuna osiguravajući tako "besplatno" formalno obrazovanje od osnovnoškolskog do visokoškolskog.

Ovo posljednje se sve više uvodi naplaćivanje od strane studenata, postoje i osnovne i srednje privatne škole koje svoj opstanak zahvaljuju učenicima koji plaćaju svoje školovanje te donacijama i fondacijama koje su ih voljne poduprijeti.

Osim formalnog obrazovanja, državne institucije kao što su Ministarstvo znanosti i tehnologije i Ministarstvo prosvjete i sporta te visoka tijela međunarodnog značaja (Europska komisija, UNESCO, UNICEF) financiraju obrazovne projekte na međunarodnoj ili lokalnoj razini. To su

najčešće podorganizacije ili projekti (Tempus) tih visokih organizacija koje služe za usmjerenu raspodjelu novca, periodično putem natječaja ili kao trajno otvoreni fond za financiranje projekata koji zadovoljavaju prethodno utvrđene kriterije.

Gospodarstvo (Lura, Zagrebačka banka, Agrokor) u sponzoriranju obrazovanja ima direktan interes: stipendiranje pojedinaca koji će im kasnije biti korisni u poslovanju, sponzoriranje kao promocija djelatnosti, proizvoda i usluga, osnivanje zaklada koje svojim novcem i natjecajima te nagrađivanjem osiguravaju kontinuirano poticanje i praćenje aktivnosti u društvu.

Ovo su neki od projekata koji financijski pomažu razvitak obrazovanja u Hrvatskoj.

Projekti Ministarstva znanosti i tehnologije

Od 2000. godine Ministarstvo znanosti i tehnologije jednom na godinu objavljuje poziv za prijavu projekata primjene informacijske tehnologije (<http://www.mzt.hr/iprojekti/>). Financiranjem projekata Ministarstvo, među ostalim, nastoji potaknuti primjenu IT u obrazovanju. Izvođači projekata najčešće su visoka učilišta i znanstveni instituti, no sustav je otvoren i za druge subjekte. Rezultati projekata su digitalni sadržaji: digitalni udžbenici, web portali, virtualni muzeji, programska podrška, baze podataka, informacijski sustavi, ekspertni sustavi.

Kao rezultat rada na dijelu financiranih projekata nastali su digitalni udžbenici i online kolegiji. Isto tako, velik broj digitalnih udžbenika i online kolegija rezultat je rada dijela predavača na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj.

U želji za poticanjem nastajanja novih digitalnih udžbenika i drugih obrazovnih materijala za potrebe nastave na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj te boljim pregledom nad postojećim digitalnim materijalima na adresi: <http://www.mzt.hr/virtus> otvoren je informacijski portal Ministarstva pod nazivom Virtualno sveučilište.

Na tom mjestu mogu se dobiti ili ponuditi informacije o online kolegijima na svim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj prisutnima na internetu.

Natječaj za sponzorstva i donacije - LURA d.d.

Natječaj za sponzorstva i donacije, koji LURA d.d. organizira drugu godinu zaredom, namijenjen je projektima za dobrobit djece i mladeži.

Prilikom izbora projekata Povjerenstvo za prosudbu uzelo je u obzir nekoliko kriterija: prije svega da je projekt namijenjen djeci - bilo talentiranom pojedincu ili većem broju djece, da ona sudjeluju u njemu, da su zastupljena različita područja dječje aktivnosti od športa, umjetnosti i kulture do znanosti i ekologije te da se teritorijalno obuhvati čitava Hrvatska. Između 1.500 prijavljenih projekata, što je dvostruko više nego lani, Povjerenstvo je izabralo njih 28 iz raznih područja Hrvatske.

Ovo su neki od doniranih projekata s područja znanosti i edukacije te tehnologije u vezi s komunikacijama:

50.000 kn	Osnovna škola Dalj / Obnova školske knjižnice (uključuje i nabavu računala za organiziranje malog školskog multimedijalnog centra)
40.000 kn	V. gimnazija, Zagreb / Opremanje laboratorija za nadarene učenike (fizika)
40.000 kn	Osnovna škola Antun i Stjepan Radić, Gunja / Opremanje Studija kreativnih ideja suvremenom radio-televizijskom tehničkom opremom
30.000 kn	Hrvatsko kemijsko društvo / Sudjelovanje na Međunarodnoj kemijskoj olimpijadi
30.000 kn	Dječji vrtić "Cvit Mediterana", Split / Nabava didaktičke opreme za rad s talentiranom djecom
30.000 kn	Udruga slijepih, Sisak / Snimanje zvučnih knjiga za slijepu djecu
5.000 kn	Osnovna škola Jurja Habelića, Velika Gorica / Nabava meteorološke opreme za provođenje Globe programa

Na našim korporativnim web stranicama www.lura.hr pod donacije i sponzorstva naći ćete sve projekte detaljno opisane kao i sve naše ranije i sadašnje aktivnosti na području donacija i sponzorstva.

Tempus

Programom Tempus upravlja Europska komisija uz tehničku podršku Europske fondacije za trenere (European Training Foundation).

Jednom na godinu Tempus dodjeljuje sredstva za zajedničke europske projekte (Joint European Projects), a tri puta na godinu za individualne stipendije za troškove puta i smještaja (Individual Mobility Grants).

Program Tempus funkcionira na tri različita, ali povezana načina:

- osiguravajući financijsku podršku u obliku stipendija
- ohrabrujući kooperaciju između ustanova i država
- ohrabrujući razmjenu osoba i znanja između zemalja članica i zemalja partnera te između zemalja partnera međusobno

Program Tempus dodjeljuje dvije vrste stipendija:

- grupama sveučilišta koje surađuju međusobno - "konzorcij" - u razdoblju od 2-3 godine kako bi postigli ciljeve zadane u strukturiranom projektu, tzv. Joint European Projects.
- pojedincima - npr. profesori, predavači, zaposlenici, službenici ministarstava - radi omogućavanja putovanja u drugu zemlju za rad vezan uz specifičan proces, tzv. Individual Mobility Grant.

U uputama za prijavu postavljena su pravila u skladu s kojima se omogućuje financijska potpora.

Prijave koje pristignu u roku prvo provjerava skupina nezavisnih akademskih stručnjaka iz Europske zajednice i država partnera te iz Europske fondacije za trenere.

U Tempusu mogu sudjelovati 2 grupe zemalja:

- zemlje članice Europske zajednice (Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Grčka, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Njemačka, Portugal, Španjolska, Švedska i Ujedinjeno Kraljevstvo)
- zemlje partneri - trenutačno 18 (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija, Savezna Republika Jugoslavija, Armenija, Azerbajdžan, Bjelorusija, Gruzija, Kazahstan, Kirgistan, Moldavija, Mongolija, Ruska Federacija, Tadžikistan, Turkmenistan, Ukrajina i Uzbekistan)

Ustanove i organizacije koje sudjeluju u programu Tempus jesu visokoškolske ustanove ali i nevladine udruge i poslovne tvrtke.

Sljedećih 6 hrvatskih projekata (5 sa zagrebačkog sveučilišta i jedno sa splitskog) dobili su sredstva iz programa Tempus 2001. godine:

- Predavanje i istraživanje europskog prava na Sveučilištu u Zagrebu
- Razvoj sustava osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju (QUASYS)
- Europski studiji: jezici i kulture u kontaktu
- MBA u građevinarstvu
- Centar za biotehnološki transfer i naprednu edukaciju u biomedicinskim znanostima
- Aspekti organizacije i informacijskih sustava

Sljedeći rok za prijave za zajedničke europske projekte je 15. prosinca 2002. (za projekte koji počinju u jesen 2003).

<http://www.etf.eu.int/tempus.nsf>

"Obrazovanje za sve - računala za učenje"

(<http://www.hup.hr/hrvatski/press/vijesti.asp>)

Hrvatska Vlada pokrenula je akciju "Obrazovanje za sve - računala za učenje", kojoj je cilj opremiti odgojno-obrazovne ustanove računalim, radi informatičkog opismenjivanja učenika. Hrvatska udruga poslodavaca objavila je tu vijest na svojim web stranicama i snažno podržava tu akciju te poziva svoje članove da prihvate poziv Vlade i da je u okviru svojih mogućnosti pomognu. Donatori se pozivaju da, cijeneći važnost obrazovanja, pridonose njegovoj modernizaciji.

Iskustva razvijenih zemalja pokazuju da informatizacija i internetizacija obrazovanja daje dobre rezultate samo ako je prati partnerstvo gospodarstva i institucijâ obrazovnog sustava. To partnerstvo utemeljeno je i na zadovoljavanju obrazovnih potreba gospodarstva, a ogleda

se najčešće u donacijama opreme ili osiguranju dostupnosti informacijskih i komunikacijskih tehnologija te u ulaganju u ljudske resurse, u njihovo obrazovanje i stručno usavršavanje.

Standardizirane konfiguracije za opremanje škola su: tablica 1, tablica 2, tablica 3

Tablica 1:

šifra: PC21, verzija: 03, naziv: Osobno računalo tip 1_03

R.Br.	Komponenta	Karakteristike (min. zahtjevi)
1.	Procesor	P IV, 1.6 GHz
2.	RAM, proširivo do *	256 MB, 512 MB
3.	Disk, vrijeme pristupa	20 GB, UATA/100, 7200 rpm, 2 MB cache
4.	Disk kontroler	IDE, UATA/100
5.	Disketna jedinica	1.44 MB
6.	Optičke jedinice	DVD 8x
7.	Video kartica, video RAM	SVGA, 8 MB SDRAM
8.	Monitor	17", 1280x1024@75 Hz, TC099
9.	Zvučni podsustav	32 bit, 2x 60W zvučnici
10.	Mrežni adapter	Ethernet 10/100
11.	Kućište	Desktop/Mini tower, ATX
12.	Tipkovnica	WIN HR
13.	Miš i podloga	PS2 ili USB, s kotačićem
14.	Priključci	Serijski, paralelni, USB

* Proširenje bez zamjene već ugrađene memorije

Tablica 2

šifra: PC23, verzija: 03, naziv: Poslovni procesi_03

R.Br.	Komponenta	Karakteristike (min. zahtjevi)
1.	Procesor	P IV, 1.6 GHz
2.	RAM, proširivo do *	256 MB, 512 MB
3.	Disk, vrijeme pristupa	>30 GB, 9 ms
4.	Disk kontroler	ULTRA WIDE 160 SCSI
5.	Disketna jedinica	1.44 MB
6.	Optičke jedinice	DVD 8x
7.	Video kartica, video RAM	SVGA, 8 MB SDRAM
8.	Monitor	17", 1280x1024@75 Hz, TC099
9.	Zvučni podsustav	32 bit, 2x60W zvučnici

10.	Mrežni adapter	Ethernet 10/100
11.	Kućište	Midi tower, ATX
12.	Tipkovnica	WIN HR
13.	Miš i podloga	PS2 ili USB, s kotačićem
14.	Priključci	Serijski, paralelni, USB
- *Proširenje bez zamjene već ugrađene memorije

Tablica 3

šifra: PRN41, verzija: 03, naziv: Laserski pisač - tip 1_03

R.Br.	Komponenta	Karakteristike(min. zahtjevi)
1.	Metoda ispisa, format papira	Laser, A4
2.	Boja	Ne
3.	Razlučivost	600 x 600 dpi
4.	Brzina ispisa	8 str./min.
5.	Mrežni priključak	Ethernet 10/100 UTP (TCP/IP), ugrađeni
6.	Osnovna ladica za papir	100 listova
7.	Dodatna ladica za papir	50 listova
8.	Kabel centronics	3 m, kao dio konfiguracije
9.	RAM	4 MB
10.	Podržani standardi	PCL5/PCL6

Za dodatne obavijesti i dogovor o suradnji možete se obratiti na:

Ministarstvo prosvjete i športa

Ivan Vavra, zamjenik ministra
10 000 Zagreb, Trg hrvatskih velikana 6
Telefon: 385 1 4569 028
Faks: 385 1 4552 234
E-mail: zamjenik@mips.hr

Vlada Republike Hrvatske - Ured za internetizaciju

Dr. sc. Mladen Mauher, predstojnik
10 000 Zagreb, Mesnička 23
Telefon: 385 1 6303 558
Faks: 385 1 6303 885
E-mail: mladen.mauher@vlada.hr